

Om de belangen van de popsector beter te kunnen behartigen sloegen enkele sleutelorganisaties uit de popsector de handen ineen en richtten in 2013 de Popcoalitie op. Een uitdagend pioniersproject dat inmiddels navolging vindt bij andere muziekgenres. Voorzitter van de Popcoalitie is muzikant/journalist Jan van der Plas, een ervaren veteraan uit het veld.

tekst: Anita Verheggen

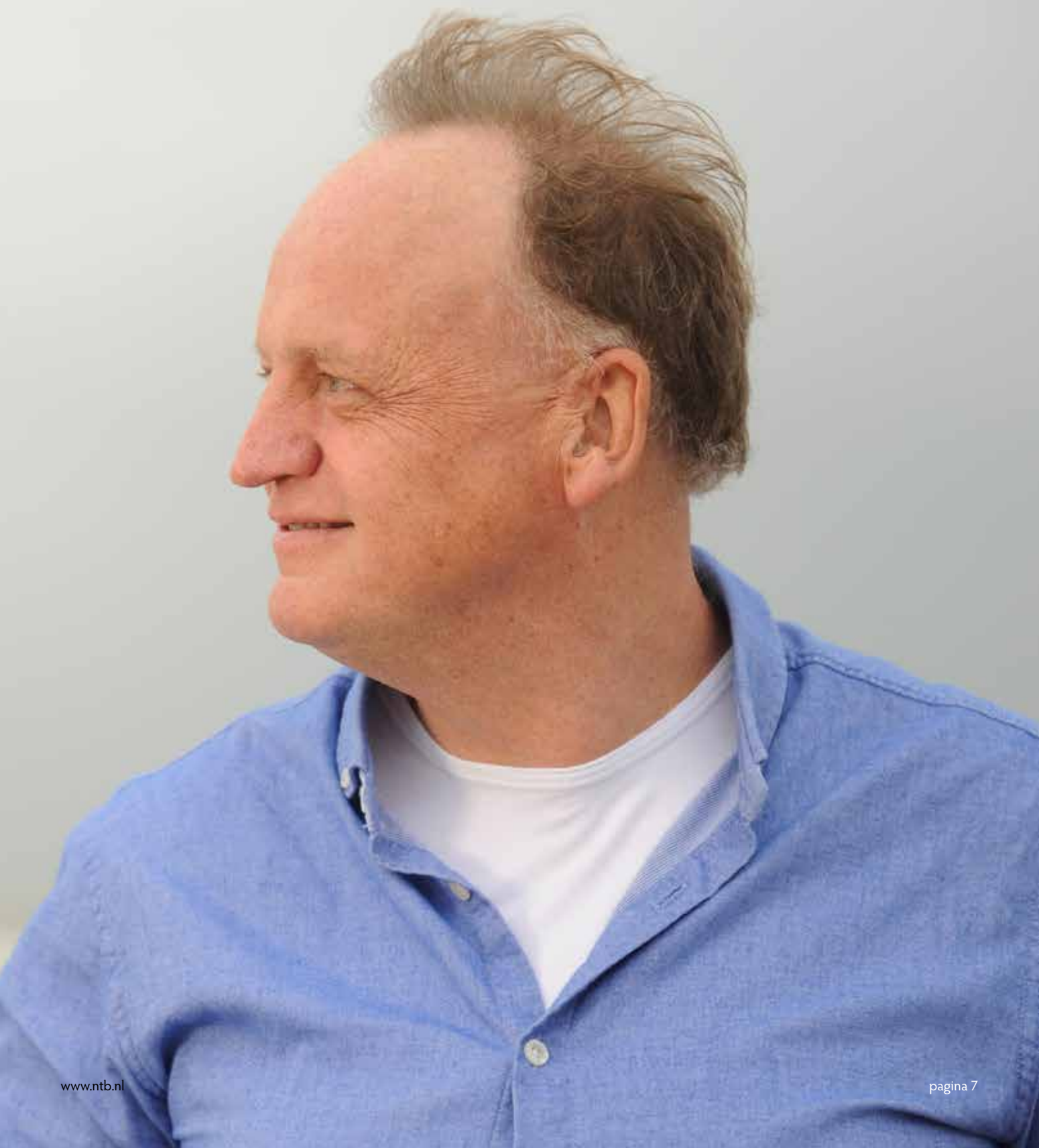
fotografie: Minke Faber

Poplobbyclub

Nergens is de versnippering groter dan in de muzieksector. Er zijn meer belangenverenigingen dan kerkgenootschappen en dat komt de belangenbehartiging niet ten goede. De SER en de Raad voor Cultuur onderstreepten dat twee jaar geleden al in een nota over de alarmerend slechte arbeidsmarktpositie van (podium)kunstenaars.

Nog voor deze nota verscheen waren partijen in de popsector al bezig om een samenwerkingsverband van de grond te tillen. Jan van der Plas was daar vanaf het begin bij betrokken. 'Ik heb op Eurosonic/Noorderslag (ESNS) vaak panels voorgezeten over popbeleid en dan kregen we van beleidsmakers te horen dat we wel goede ideeën

hadden maar onze lobby niet goed hadden georganiseerd. Tijdens ESNS in 2012 stonden we met Kamerleden te praten over het Topsectorenbeleid waar de creatieve industrie deel van uitmaakt. Wij waren van mening dat de popmuziek hier ook bij aan zou moeten sluiten gezien de enorme groeipotentie. Waarop de Kamerleden vroe-

Als je iets hebt waar je echt vol van bent is het niet zo moeilijk om het op te schrijven

gen met wie ze daar dan over moesten praten. En eerlijk gezegd moesten we daar het antwoord op schuldig blijven. Ik stond er als voorzitter van PopNL, de koepel van amateurpopmuziek, en Peter Smidt namens Buma Cultuur. We hadden allemaal verschillende petten op maar we waren nooit met één mond naar buiten getreden.'

Als vervolg op dat gesprek werd er in 2013 een hoorzitting over popmuziek georganiseerd in de Tweede Kamer. Van der Plas: 'We moesten goed nadenken over hoe we ons daar als popsector wilden presenteren. Daar heeft Peter Smidt het voortouw in genomen en organisaties binnen de popsector bij elkaar geroepen: de bonden, de producenten, de live-sector en mensen uit de talentontwikkeling. In een viertal sessies, met de benen op tafel, stelden we ons de vraag waar we het nu eigenlijk over eens waren. Op een aantal notoire twistpunten na, meestal de gebruikelijke onderhandelingspunten tussen makers en producenten, waren we het over de koers wel eens. Talentontwikkeling en muziek in het (basis)onderwijs en onderzoek vonden we allemaal belangrijk. Zo rolde er een aantal punten uit waarmee we een goed verhaal hadden in ons gesprek met de Tweede Kamer. We hebben ons daar als eenheid gepresenteerd (de Ntb deed er voorstellen voor de verbetering van de inkomenspositie van popmusici, red.) en zijn vervolgens als Popcoalitie blijven praten met de Kamerleden. We hebben daarbij afgesproken dat we alleen naar buiten treden met punten waar we het over eens zijn. En dan blijkt dat je op die manier toch heel veel aan de orde kunt stellen.'

Tegengestelde belangen

Vier jaar later is er een stichting Popcoalitie met een dagelijks bestuur waar Van der Plas de functie van voorzitter vervult. De coalitie heeft werkgroepen die allemaal een vertegenwoordig(st)er hebben in het dagelijks bestuur. De organisatie en institutionalisering van de Popcoalitie kostten veel tijd en energie maar langzaamaan is er erkenning vanuit de popsector: steeds meer organisatoren en belangenverenigingen sluiten zich aan zodat bijna de gehele popindustrie inmiddels vertegenwoordigd is. Onlangs werd ook een Position Paper gepubliceerd waarin de Popcoalitie 10 speerpunten voor popbeleid heeft geformuleerd. Dat leverde erkenning van de beleidsmakers op.

Hoe kwam het Position Paper tot stand waar je met zoveel verschillende belangen te maken hebt?

Alle onderwerpen uit het Position Paper hebben we zorgvuldig doorgesproken. Daarom heeft het wel een jaar geduurd voordat het definitieve stuk klaar was. (Het Position Paper wordt tijdens de ESNS-conferentie in 2018 gepresenteerd, red.) Maar in het proces zag je dat partijen op een aantal punten dichter bij elkaar zijn gekomen. Zo stonden de producenten eerst sceptisch tegenover een Investeringsfonds Pop maar zijn ze er nu van doordrongen dat het een stimulans kan zijn voor de internationale positie van de NL popmuziek. Het praten over dit soort punten is heel stimulerend geweest voor de sector. Er komen zaken op gang die gezond zijn: de Makers praten met de Live-sector. Er is over en weer meer begrip ontstaan over de inkomenspositie van Makers. We moe-

ten toch zelf met een oplossing komen voor dit soort zaken. De overheid kan niet al onze problemen oplossen maar kan bij de echte knelpunten het beleid wel zo vormgeven dat dit het beste rendeert.

Het Position Paper is behoorlijk ambitieus. Heb jij zelf bepaalde beleidsprioriteiten?

Nee, als voorzitter sta ik voor één samenhangend beleid. Als je de inkomenspositie van muzikanten wilt verbeteren moet je wat doen aan de export, aan de value gap, aan het illegale gebruik van opgenomen muziek, aan de gages van de musici op de podia, aan de subsidies voor de podia. Als je het goed wilt doen moet je het in samenhang doen. We zitten nu in de tweede fase met de Popcoalitie en overleggen regelmatig met elkaar. Het besef is gegroeid dat je al die dingen in samenhang met elkaar moet aanpakken. We proberen zoveel mogelijk op verschillende fronten voor elkaar te krijgen. Juist doordat we die samenhang bepleiten en ons reëel opstellen hebben we veel goodwill gekweekt bij OCW, EZ, Justitie en de fondsen. Er is nu een onderliggende consensus dat er wat met de popmuziek moet worden gedaan. Dat zie je goed aan het advies van de Raad voor Cultuur. Tot nu toe

We streven een mooi doel na en het is geen schande om daar geld voor te vragen

werden pop, rock, dance en urban niet eens genoemd. In het nieuwe advies heeft popmuziek nu wel een serieuze plek gekregen. We hebben er hard aan getrokken om dat voor elkaar te krijgen. Ook onder minister Bussemaker hebben we stappen kunnen maken: er is extra budget voor o.a. exportbeleid en onderzoek gekomen en we zitten regelmatig aan tafel met beleidsbepalende ambtenaren van ministeries.

Maar het blijft een verdeling van de armoede. Er zijn veel tegenstrijdige belangen binnen de Popcoalitie en het kan zijn dat de ene partij iets probeert 'binnen te halen' ten koste van de andere partij. Hoe ga je daar mee om?

Ons uitgangspunt blijft dat we niet naar buiten communiceren over punten waar we het niet over eens zijn. We zijn niet het parlement van de pop want dan kom je in een situatie waarbij je elkaar de tent uitvecht. Onze belangrijkste doelstelling is om te lobbyen voor de hele popsector. De Popcoalitie bestaat uit organisaties die prima zelf hun woordje kunnen doen.

Die moeten we niet voor de voeten lopen. We brengen de Popcoalitie pas in stelling als we het er over eens zijn dat iets een goed idee is waar we extra gas op willen geven. We zijn daar redelijk volwassen in geworden. Natuurlijk heb je te maken met tegenstrijdige belangen maar de popsector is één ecosysteem. Het is goed om namens dat hele ecosysteem naar buiten te treden. Je hebt immers veel wel gemeen met elkaar. Het is juist dat besef wat de Popcoalitie waardevol maakt.

Valkuilen

Ben je niet bang dat de politici en beleidsmakers straks alleen nog maar met de Popcoalitie willen praten?

Nee, de Popcoalitie opent vooral gesprekken die tot nu toe niet mogelijk waren. We hebben helemaal niet de menskracht en ambitie om de rol van de deelnemende partijen over te nemen. We proberen deuren te openen en kansen te scheppen. Af en toe halen we iets binnen met één gezicht naar buiten. Maar het is geen fusieorgaan van de deelnemende partijen

CV Jan van der Plas Geboren in Katwijk aan Zee, 1959

Doctoraal Nederlandse taal- en letterkunde

1983-2000: Zanger/gitarist in Les Zazous

1985-2000: Music Maker (tijdschrift)

1995: Muzikantengids (boek)

1997-1999: Nationaal Pop Instituut

1999-2003: Rockacademie

2000-heden: Django Music & Publishing (kinderpop)

1989-2000, 2005-heden: muziekmagazine OOR

2008: 50 Jaar Nederpop (boek en documentaireserie)

2009: Pop Media Prijs

2010-2015: PopNL (voorzitter)

2016-heden: Popcoalitie (voorzitter)

uit de popsector. Daarom ben ik best nieuwsgierig naar hoe het de coalities in andere muziekgenres zal vergaan. Want als je een coalitie gaat zien als een fusieorgaan van tegengestelde belangen knalt zo iets snel uit elkaar.

Er bestaat het gevaar van een coalitie-inflatie nu de klassieke sector en ook de contemporary/jazz/World-coalitie worden opgericht...

De verdeeldheid in de klassieke sector is zo mogelijk nog erger dan in de pop. Dat dit zichzelf gaat terugbrengen naar een vergaderbare hoeveelheid is alleen maar gezond. Dus voorlopig ben ik er heel positief over. Juist in een sector waar veel belangen gelijk oplopen is het heel verstandig om dat met één mond te communiceren en niet 15 keer hetzelfde verhaal af te draaien. We hebben wel iets beters te doen met onze tijd.

In 2016 ontving de Popcoalitie een subsidiebedrag van het Fonds Podiumkunsten voor de uitvoering van een exportsubsidieregeling in samenwerking met Buma Cultuur (dat er ook geld in steekt). De Popcoalitie is verantwoordelijk voor de gang van zaken. Hoe kijk jij tegen die uitbreiding van je rol aan? De Popcoalitie is nu toch meer dan een lobbyclub?

Dit is nu een noodzakelijke fase maar we zullen moeten kijken of dit op termijn ook de beste manier is of dat we dit op een betere manier vorm kunnen geven. Daar praten we nu met de partijen over. We hebben niet de ambitie om een nieuw genre-instituut op te richten. Men moet de Popcoalitie niet teveel toedichten, dat wil ik wel bewaken.

Is dat is jouw voornaamste rol als voorzitter?

Ik zie mezelf als kwartiermaker voor de Popcoalitie: het op gang krijgen van een overleg, het schrijven van stukken en opzetten van zo'n nieuwe organi-

satie. Ik heb mezelf tot doel gesteld dat we de zaken op een goede manier formaliseren in een stichting, dat er regulier overleg is en dat we een goede beleidsnota publiceren. Daar zijn we een heel eind mee op weg. We komen nu in een nieuwe fase en moeten nog eens goed kijken of de vorm die we hebben gekozen ook voor de toekomst de beste is. Daar wil ik graag nog een

bijdrage aan leveren. Bij mijn aantreden heb ik een mandaat gekregen voor drie jaar. Daarvan zijn er nu twee voorbij. Ik wil niet over mijn graf heen regeren maar probeer wel straks een goed opgemaakt bed achter te laten. ||

Infosites

Info over de Popcoalitie: www.popcoalitie.nl

Info over het Position Paper: www.ntb.nl